

Arrest

nr. 175 351 van 26 september 2016
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: X

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIste KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 10 mei 2016 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 27 april 2016 tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 18 juli 2016, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 6 september 2016.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. CORNELIS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat S. JANSSENS, die loco advocaat P. ROBERT verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat M. DUBOIS, die loco advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoeker dient op 5 januari 2016 een asielaanvraag in, waarbij hij verklaart op 23 december 2015 het Rijk te zijn binnengekomen.

1.2. Op 5 januari 2016 stelt verweerder, op basis van een onderzoek van vingerafdrukken, vast dat verzoeker in Bulgarije reeds een asielaanvraag indiende.

1.3. Verweerder verzoekt de Bulgaarse autoriteiten op 4 maart 2016, gelet op artikel 18.1.b van de verordening nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een

staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: de verordening 604/2013), om de terugname van verzoeker.

1.4. Bij schrijven van 14 maart 2016 delen de Bulgaarse autoriteiten mee dat zij, gelet op artikel 20.5 van de verordening 604/2013, het terugnameverzoek inwilligen.

1.5. Verzoeker wordt op 6 april 2016 gehoord in het kader van de verordening 604/2013.

1.6. Verweerder neemt op 27 april 2016 de beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten. Deze beslissingen, die verzoeker dezelfde dag ter kennis worden gebracht, zijn gemotiveerd als volgt:

“In uitvoering van artikel 71/3, § 3, van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer, die verklaart te heten:

naam : [N.]

voornaam : [N.]

geboortedatum : [...]

geboorteplaats : [...]

nationaliteit : Afghanistan.

die een asielaanvraag heeft ingediend, het verblijf in het Rijk geweigerd.

REDEN VAN DE BESLISSING :

België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van de asielaanvraag die aan Bulgarije toekomt, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van artikel 20(5) van Verordening van het Europees Parlement en de Raad (EU) 604/2013 van 26 juni 2013.

De betrokkene, staatsburger van Afghanistan, vroeg op 05.01.2016 asiel in België. De betrokkene legde geen reis- en identiteitsdocumenten voor.

Vingerafdrukkenonderzoek toont aan dat de betrokkene op 16.12.2015 asiel vroeg in Bulgarije.

De betrokkene verklaarde aanvankelijk een niet-begeleide minderjarige asielzoeker van 16 jaar en 11 maanden oud te zijn, maar nadat de Belgische autoriteiten gerede twijfel uitten over de leeftijd van de betrokkene, werd op 12.02.2016 door het Universitair Ziekenhuis St-Rafaël (KU Leuven) een medisch onderzoek uitgevoerd om na te gaan of de betrokkene al dan niet jonger is dan 18 jaar. Uit dit leeftijdsonderzoek werd besloten dat de betrokkene op 12.02.2016 een leeftijd had van 20,6 jaar met een standaarddeviatie van 2 jaar.

De betrokkene werd gehoord op 06.04.2016. Hoewel hij geen data inzake zijn reisroute kon verschaffen, verklaarde hij dat hij Afghanistan ongeveer 5 maanden eerder verliet om met de auto via Pakistan en Iran naar Turkije te reizen. Hij gaf aan daar 10 dagen in een gevangenis op een voor hem onbekende plaats te hebben doorgebracht alvorens het grondgebied van de Lidstaten in Bulgarije te betreden. Hij gaf aan daar 5 dagen in een gevangenis te hebben verbleven. In Bulgarije diende de betrokkene op 16.12.2015 een asielaanvraag in. Hij verklaarde daarna met een bus en te voet te zijn doorgereisd via Servië, enkele voor hem onbekende landen en Duitsland om op 23.12.2015 in België aan te komen. Daar diende de betrokkene op 05.01.2016 een asielaanvraag in.

Op 04.03.2016 werd een verzoek voor terugname op basis van artikel 18(1)b van de Dublin-Verordening gericht aan de Bulgaarse instanties, die op 14.03.2016 met toepassing van artikel 20(5) van Verordening 604/2013 instemden met ons verzoek voor terugname. De betrokkene zal gemachtigd zijn te verblijven in Bulgarije in zijn hoedanigheid van verzoeker van internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen.

Tijdens het verhoor werd aan de betrokkene gevraagd vanwege welke specifieke reden(en) hij besloot asiel te vragen in België, en of hij met betrekking tot omstandigheden van opvang of van behandeling redenen heeft, die volgens hem verzet tegen een overdracht aan de verantwoordelijke Lidstaat rechtvaardigen. De betrokkene gaf aan dat hij geen specifieke reden had om voor België te kiezen, maar dat men hem onderweg had aangeraden naar Europa te komen. De betrokkene gaf tijdens zijn verhoor aan bezwaar geen redenen te hebben om bezwaar aan te tekenen tegen een mogelijke overdracht aan Bulgarije.

De betrokkene gaf aan dat hij geen asiel heeft aangevraagd in Bulgarije, maar dat hij zijn vingerafdrukken moest laten nemen. We wensen dienaangaande op te merken dat het onderzoek van

de vingerafdrukken van de betrokkene een Eurodac-resultaat 1 opleverde, wat onweerlegbaar aantoont dat hij asiel vroeg in Bulgarije.

De betrokkene verklaarde geen in België of in andere Lidstaten verblijvende familieleden te hebben.

We wijzen er op dat het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C-411/10 en C-493/10 heeft geoordeeld dat het gemeenschappelijk Europees asielstelsel is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten, die aan dit stelsel deelnemen, de grondrechten eerbiedigen daaronder begrepen de rechten die de Conventie van Genève van 1951 of het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) als grondslag hebben en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Bijgevolg moet worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in die context dat in Verordeningen 343/2003 en heden 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielaanvraag, wat impliceert dat de vrije keuze van de asielzoeker dan ook wordt uitgesloten. De loutere persoonlijke appreciatie van een lidstaat door de betrokkene of de wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven kunnen dan ook geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening 604/2013.

Toch kan volgens het Hof niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat asielzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest). Volgens het Hof volgde daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van Verordening 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen asielzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening 343/2003, opgevolgd door Verordening 604/2013, indien zij niet onkundig kunnen zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en onthaal- en opvangvoorzieningen voor asielzoekers in die lidstaat aannemelijk maken dat de asielzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Elke lidstaat is dan ook gehouden te onderzoeken of een overdracht aan een andere lidstaat zou kunnen leiden tot een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Hieromtrent wijzen we er op dat het aan de betrokkene toekomt om op grond van concrete feiten en omstandigheden aannemelijk te maken dat hij door een overdracht aan Bulgarije een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die een schending zouden kunnen zijn van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

We wijzen er op dat het UNHCR begin 2014 een aantal tekortkomingen in de procedures tot het bekomen van internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor asielzoekers detecteerde en daarop opriep tot het tijdelijk opschorten van overdrachten aan Bulgarije in het kader van Verordening 604/2013. We benadrukken dat het UNHCR de situatie verder evalueerde en zijn bevindingen weergaf in het rapport "Bulgaria as a country of Asylum. Observations on the Current Situation of Asylum in Bulgaria" (01.04.2014). Het UNHCR oordeelde dat op basis van deze nieuwe evaluatie een algemene opschorting van overdrachten aan Bulgarije niet langer gerechtvaardigd is. Het stelde onder meer een opmerkelijke verbetering vast van de leefomstandigheden in de opvangcentra (pagina 7). Het UNHCR was verder van oordeel dat personen die in het kader van Verordening 604/2013 aan Bulgarije worden overgedragen na hun overdracht een asielaanvraag kunnen indienen, een reeds aangevatte asielprocedure kunnen verderzetten of een nieuwe aanvraag kunnen indienen.

Het UNHCR merkte tevens op dat personen die in het kader van de Dublin-Verordening worden overgezet niet systematisch worden vastgehouden en dat de Bulgaarse autoriteiten een inhoudelijke beoordeling van de asielaanvraag garanderen indien dat nog niet heeft plaatsgevonden. Het rapport stelde eveneens dat personen die in het kader van de Dublin-Verordening worden overgedragen terecht kunnen in opvangcentra (pagina 13).

In de meest recente "update" van het rapport van het mede door de European Council on Refugees and Exiles (ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database" (Iliana Savova, "Asylum Information Database.National Country Report - Bulgaria", up to date tot 30.09.2015) wordt gesteld dat er voor personen, die aan Bulgarije worden overgedragen onder de bepalingen van de "Dublin-verordening", in principe geen beletselen bestaan om (opnieuw) toegelaten te worden tot de procedure voor het bekomen van internationale bescherming (pagina 29, § 4 : "Asylum seekers who are returned from other Member States in principle do not have any obstacles to access the asylum procedure in Bulgaria upon their return"). Of de Dublin-terugkeerder naar een opvangcentrum wordt gezonden of naar een detentiecentrum hangt af van de fase waarin de asielprocedure zich bij het vertrek bevond.

Indien de asielaanvraag "in absentia" werd afgewezen, maar de beschikking nog niet aan de vreemdeling werd uitgereikt voordat hij Bulgarije verliet volgt eveneens een verwijzing naar een opvangcentrum. Enkel indien de asielaanvraag "in absentia" werd afgewezen met een finale beslissing voordat de betrokkene Bulgarije verliet of werd afgegeven "in absentia" kan de Dublin-terugkeerder worden overgebracht naar een detentiecentrum.

Bulgarije ondertekende de Conventie van Genève van 1951 en is partij bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Er moet dan ook van worden uitgegaan dat Bulgarije het beginsel van non-refoulement alsmede de andere verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomt. De Bulgaarse autoriteiten onderwerpen asielaanvragen aan een individueel onderzoek en kennen, net als België, de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toe aan personen, die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is derhalve geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Bulgaarse autoriteiten de minimumnormen inzake de asielprocedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU niet zouden respecteren. Bulgarije kent tevens onafhankelijke beroepsinstanties voor beslissingen inzake afgewezen asielaanvragen en beslissingen inzake detentie en verwijdering.

We wensen dan ook te benadrukken dat de betrokkene geen gewag maakte van concrete ervaringen, persoonlijk ondergane situaties of omstandigheden tijdens zijn verblijf in Bulgarije die door hem als een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest werden ervaren of die zouden wijzen op een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden zijn van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. De betrokkene stelde tijdens zijn geen redenen te hebben die een bezwaar tegen een mogelijke overdracht aan Bulgarije rechtvaardigen.

Zoals reeds opgemerkt riep het UNHCR in het rapport van april 2014 op tot omzichtigheid met betrekking tot de overdracht van personen die tot kwetsbare groepen behoren. De betrokkene is een in 1996 geboren alleenstaande man zonder kinderen. Tijdens zijn verhoor stelde de betrokkene geen gezondheidsproblemen te ervaren. We wensen op te merken dat de betrokkene in het kader van zijn asielaanvraag geen attesten of andere elementen aanvoerde die aanleiding geven te besluiten dat redenen van gezondheid een overdracht aan Bulgarije zouden verhinderen of dat redenen van gezondheid bij overdracht zouden leiden tot een risico op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Op basis van de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier kan volgens ons niet worden besloten dat in het geval van de betrokkene sprake is van specifieke noden of van een situatie van uitgesproken kwetsbaarheid.

We zijn ons er terdege van bewust dat het reeds geciteerde AIDA-rapport kritische kanttekeningen plaatst bij de condities in de opvangfaciliteiten en de kwaliteit van de geboden opvang in Bulgarije. Hieruit kan volgens ons worden afgeleid dat de opvangfaciliteiten en voorzieningen voor asielzoekers in Bulgarije op bepaalde onderdelen inderdaad tekort schieten, maar niet dat de procedure voor het bekomen van internationale bescherming in zijn algemeenheid dusdanig ernstige gebreken vertoont dat dient te worden besloten dat ten aanzien van Bulgarije niet langer kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Het loutere feit dat opmerkingen kunnen worden gemaakt betreffende bepaalde aspecten in verband met de opvang en behandeling van asielzoekers in Bulgarije is volgens ons niet zwaarwichtig genoeg om tot dit besluit te komen.

Hieromtrent wensen we eveneens op te merken dat het UNHCR tot heden de staten, die gebonden zijn door de bepalingen van Verordening 604/2013, niet adviseerde overdrachten aan Bulgarije in het kader van Verordening 604/2013 stop te zetten vanwege structurele tekortkomingen, die zouden leiden tot een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Op basis van bovenvermelde argumenten en vaststellingen wordt besloten dat de betrokkene niet aannemelijk maakt dat hij door overdracht aan Bulgarije een reëel risico loopt op blootstelling aan omstandigheden die een inbreuk zouden vormen op artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Op basis van bovenvermelde argumenten wordt tevens besloten dat er geen grond is voor de behandeling van de asielaanvraag door de Belgische instanties met toepassing van artikel 17(1) van Verordening 604/2013. Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag, die aan de Bulgaarse autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 20(5) van Verordening 604/2013.

De betrokkene is niet in bezit van de in artikel 2 van de wet van 15.12.1980 bedoelde binnenkomstdocumenten.

Bijgevolg moet de betrokkene het grondgebied van België verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

Betrokkene zal teruggeleid worden naar de bevoegde Bulgaarse autoriteiten.”

Dit zijn de bestreden beslissingen.

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Verzoeker voert in een tweede middel de schending aan van artikel 3.2 van de verordening 604/2013, van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hij verstrekt volgende toelichting bij het middel:

“Artikel 3.2 van de verordening Dublin 3 luidt, als gevolg van de arresten M.S.S. t. Griekenland en België (EHRM) en N.S. t. Groot-Britannië (HvJ) als volgt:

“2. Wanneer op basis van de in deze verordening vastgestelde criteria geen verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen, is de lidstaat waar het verzoek om internationale bescherming het eerst werd ingediend, verantwoordelijk voor de behandeling ervan.

Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen.

Indien de overdracht uit hoofde van dit lid niet kan geschieden aan een op grond van de criteria van hoofdstuk III aangewezen lidstaat of aan de eerste lidstaat waar het verzoek werd ingediend, wordt de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast, de verantwoordelijke lidstaat”.

Eerst onderdeel

Verzoeker meent dat de asielprocedure in Bulgarije systeemfouten bevat die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen.

Tegenpartij erkent de moeilijke situatie van Bulgarije in de bestreden beslissing:

“We wijzen er op dat het UNHCR begin 2014 een aantal tekortkomingen in de procedures van het bekomen van internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor asielzoekers detecteerde en daarop opriep tot het tijdelijk opschorten van overdrachten aan Bulgarije in het kader van Verordening 604/2013. We benadrukken dat het UNHCR de situatie verder evalueerde en zijn bevindingen weergaf in het rapport “Bulgaria as a country of Asylum - Observations on the Current situation of Asylum in Bulgaria” (01.04.2014. Het UNHCR oordeelde dat op basis van deze nieuwe evaluatie een algemene opschorting van overdrachten aan Bulgarije niet langer gerechtvaardigd is”.

In het verslag van AIDA van oktober 2015 klinkt het trouwens anders:

“Instead of improving, the determination procedures gradually deteriorated. During the period February-April 2015 the reinstated management of the national decision-maker, the State Agency for Refugees (SAR), sacked and replaced most of the staff responsible for taking the decision on asylum applications at the first instance, who were appointed and trained in 2014 with the support of UNHCR Emergency Measures Scheme and EASO Operating Plan. SAR also failed to secure funding for interpretation services during the asylum procedure. As a result the status determination and asylum application process slowed significantly. This situation was temporarily ameliorated by the European Commission’s Urgent Measures Agreement, signed on 29 May 2015 and allocating 4,1 million euro to Bulgaria to be used in 12 months for translation services, administrative capacity to speed up asylum procedures, shelters and technical aid as well as for improvement of refugees’ living conditions and health insurance. Financial support for immediate interpretation services was provided also by UNHCR through its partner in social mediation Bulgarian Red Cross. Nonetheless, as of 30 September 2015 despite the financial support of EU and UNHCR, the asylum authority was still unable to provide interpretation services to asylum seekers during their determination [Asylum Information Database (AIDA), country report: Bulgaria, oktober 2015, p. 12]”.

Bovendien is er een gebrek aan wettelijke bijstaan van een advocaat:

“The provision and quality of the legal aid during status determination procedures remain of great concern [Asylum Information Database (AIDA), country report: Bulgaria, oktober 2015, p. 12]”.

Deze tekortkomingen hebben zware gevolgen op de afloop van de asielprocedure. Er is maar één procent van de asielaanvragen van Afghansen die positief afgesloten werden in 2015 [Asylum Information Database (AIDA), country report: Bulgaria, oktober 2015, p. 6] (!), terwijl 77,3% van de Afghansen een internationale bescherming hebben gekregen in België tijdens dezelfde periode:

“Het CGVS beschouwt de situatie in Afghanistan nog steeds als problematisch. In 2015 kreeg 77,3 % van de Afghansen een beschermingsstatus: 414 beslissingen tot erkenning van de vluchtelingenstatus en 378 beslissingen tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus (totaal aantal beslissingen ten gronde Afghanistan: 1.025). Maar de situatie in Afghanistan is niet van dien aard om aan elke Afghaan een beschermingsstatus toe te kennen [CGVS, Asielstatistieken – overzicht 2015, <http://www.cgvs.be/nl/actueel/asielstatistieken-overzicht-2015#sthash.rXjpk2Q6.dpuf>]”.

Volgens Eurostat krijgen 67% van asielzoekers uit Afghanistan een internationale bescherming in Europa [Eurostat, press release van 20.4.2016,

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7233417/3-20042016-AP-EN.pdf/34c4f5af-eb93-4ecd-984c-577a5271c8c5>].

Verzoeker loopt bovendien een risico om teruggestuurd te worden naar Afghanistan nadat zijn asielaanvraag onderzocht wordt zonder de nodige zorg. Het zwakke percentage van erkenning van asielzoeker uit Afghanistan toont aan dat er geen grondige examen is van hun aanvraag tot internationale bescherming. Een grondig onderzoek van de asielaanvraag is des te noodzakelijker dat, zoals het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in haar arrest Sharifi t. Griekenland en Italië van 21.10.2014 oordeelde, de oorlogstoestand in Afghanistan als gevolg heeft dat verzoeker ten minste een verdedigbare grief heeft ten aanzien van een rechtstreekse of onrechtstreekse verwijdering naar Afghanistan:

173. Eu égard aux principes posés dans l'affaire Catan et autres c. République de Moldova et Russie [GC], nos 43370/04, 8252/05 et 18454/06, §§ 111-112, CEDH 2012, la Cour ne voit aucune raison de s'écarter des constats de la Grande Chambre (M.S.S. c. Belgique et Grèce, précité, § 296) à propos de la situation d'insécurité généralisée qui caractérisait l'Afghanistan lorsque les requérants ont été exposés au risque d'un refoulement vers ce pays. Or, s'il peut être discuté de la question de savoir si en raison de cette situation générale ce refoulement aurait entraîné en soi une violation de l'article 3 (comparer N. c. Suède, no 23505/09, § 52, 20 juillet 2010 avec Sufi et Elmi c. Royaume-Uni, nos 8319/07 et 11449/07, §§ 241-250, 28 juin 2011, et K.A.B. c. Suède, précité, §§ 86-97), il est en tous cas plus aisé de considérer que cette situation suffit à rendre les griefs des requérants sur le terrain de l'article 3 au moins « défendables ». Au demeurant, ainsi qu'il ressort du paragraphe 296 de l'arrêt M.S.S., précité, la politique du Gouvernement grec à l'époque des faits « consistait à ne pas renvoyer de force des demandeurs d'asile vers [l'Afghanistan], précisément en raison de la situation à risque qui y régnait. »

Uit het verslag van AIDA blijkt dat de asielprocedure in Bulgarije talrijke systeemfouten bevat die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen, in de zin van artikel 3.2 van de verordening Dublin III, en van artikel 4 van het Handvest.

Tweede onderdeel

Verzoeker meent bovendien dat de opvangvoorzieningen in Bulgarije systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen.

De betreden beslissing verwijst naar het verslag van UNCHR van april 2014 waaruit bleek dat de situatie in Bulgarije verbeterde zodat een algemene opschorting van overdrachten aan Bulgarije niet langer gerechtvaardigd was.

Ondertussen kent Bulgarije nieuwe tekortkomingen betreffende de opvangvoorzieningen:

“Material conditions in the centres and the services provided were, and still are, unsatisfactory. After the improvements made during 2014, from the beginning of 2015 conditions gradually deteriorated” [Asylum Information Database (AIDA), country report: Bulgaria, oktober 2015, p. 12].

Ten eerst moet vastgesteld worden dat verzoeker mogelijks zijn recht op opvang heeft verloren omdat hij zijn Bulgaarse opvangcentrum heeft verlaten zonder zijn vertrek te vermelden aan de bevoegde overheden:

“There are situations where asylum seekers, including Dublin returnees, forfeit their right to social assistance and accommodation. Usually, it is on the request of the asylum seeker in order to be allowed to live outside the reception centres, effectuated before they travelled to the returning country. This right can be forfeited by SAR, if asylum seekers have left the reception centre for more than three days without prior and due notice, which is a common Dublin cases situation” [Asylum Information Database (AIDA), country report: Bulgaria, oktober 2015, p. 30].

In elk geval leven de opvangvoorwaarden de basisvereisten niet na:

“Since the beginning of 2015 quality and quantity of the food vary and rarely meeting the required nutritional values. In addition, from June to September 2015 due to managerial irregularities the food supply arrangements were cancelled, which made nutrition of asylum seekers dependant entirely on charity and donations” [Asylum Information Database (AIDA), country report: Bulgaria, oktober 2015, p. 46].

De informatie bevat in de verslagen van ECRE en van het UNHCR tonen bijgevolg dat er sprake is van systeemfouten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De bestreden beslissing schendt vervolgens artikel 3.2 van de verordening Dublin III.

Derde onderdeel

Na een eventuele erkenning als vluchteling of toekenning van de subsidiaire bescherming zou verzoeker in Bulgarije ook aan systeemfouten blootgesteld worden.

Zoals uit het verslag van het UNHCR van april 2014 [UNHCR, Observations on the current asylum system in Bulgaria, April 2014, p. 12] blijkt, bestaat er geen ernstig perspectief om buiten een opvangcentrum gehuisvest te worden, een werk te vinden en het Bulgaars te leren. Dit werd bevestigd in 2015 door het verslag van AIDA:

“2015, as was 2014, was a “zero integration year”. Since the adoption of the first National Programme for the Integration of Refugees (NPIR) in 2005, in the last 2 years all beneficiaries of international protection have been left without any integration support. It resulted in extremely limited access or ability to enjoy even the most basic social, labour and health rights by these individuals, while their willingness to permanently settle in Bulgaria was reported to be decreased to a minimum.” [Asylum Information Database (AIDA), country report: Bulgaria, oktober 2015, p. 44]

Bovendien is er een stijgend racisme in Bulgarije ten aanzien van de vluchtelingen dat niet door de overheden bestreden wordt [Zie in die zin: Deutsche Welle, Why do so many refugees avoid Bulgaria, 10.9.2015, <http://www.dw.com/en/why-do-so-many-refugees-avoid-bulgaria/a-18707897>].

Dit betekent dat verzoeker een ernstig risico loopt om in Bulgarije op straat te moeten leven, zonder integratieperspectief.

In het arrest M.S.S. oordeelde het EHRM dat de volgende toestand een schending van artikel 3 van het EVRM inhield:

« 249. La Cour a déjà rappelé les principes généraux qui se dégagent de la jurisprudence relative à l'article 3 de la Convention et qui s'appliquent en l'espèce (paragraphes 216-222 ci-dessus). Elle estime également nécessaire de rappeler que l'article 3 ne saurait être interprété comme obligeant les Hautes Parties contractantes à garantir un droit au logement à toute personne relevant de leur juridiction (Chapman, précité, § 99). Il ne saurait non plus être tiré de l'article 3 un devoir général de fournir aux réfugiés une assistance financière pour que ceux-ci puissent maintenir un certain niveau de vie (Müslim c. Turquie, no 53566/99, § 85, 26 avril 2005). 250. La Cour est cependant d'avis que la question à trancher en l'espèce ne se pose pas en ces termes. A la différence de l'affaire Müslim (précitée, §§ 83 et 84), l'obligation de fournir un logement et des conditions matérielles décentes aux demandeurs d'asile démunis fait à ce jour partie du droit positif et pèse sur les autorités grecques en vertu des termes mêmes de la législation nationale qui transpose le droit communautaire, à savoir la directive 2003/9 du 27 janvier 2003 relative à des normes minimales pour l'accueil des demandeurs d'asile dans les Etats membres (dite « directive Accueil », paragraphe 84 ci-dessus). Ce que le requérant reproche aux autorités grecques en l'espèce, c'est l'impossibilité dans laquelle il s'est trouvé, de par leur action ou leurs omissions délibérées, de jouir en pratique de ces droits afin de pourvoir à ses besoins essentiels. 251. La Cour accorde un poids important au statut du requérant qui est demandeur d'asile et appartient de ce fait à un groupe de la population particulièrement défavorisé et vulnérable qui a besoin d'une protection spéciale (voir, mutatis mutandis, Oršuš et autres c. Croatie [GC], no 15766/03, § 147, CEDH 2010-...). Elle note que ce besoin d'une protection spéciale fait l'objet d'un large consensus à l'échelle internationale et européenne comme cela ressort de la Convention de Genève, du mandat et des activités du HCR ainsi que des normes figurant dans la directive Accueil de l'Union européenne. 252. Ceci étant dit, la Cour doit déterminer si une situation de dénuement matériel extrême peut soulever un problème sous l'angle de l'article 3. 253. La Cour rappelle qu'elle n'a pas exclu « la possibilité que la responsabilité de l'Etat soit engagée [sous l'angle de l'article 3] par un traitement dans le cadre duquel un requérant totalement dépendant de l'aide publique serait confronté à l'indifférence des autorités alors qu'il se trouverait dans une situation de privation ou de manque à ce point grave qu'elle serait incompatible avec la dignité humaine » (Budina c. Russie, déc., no 45603/05, CEDH 2009 -...). 254. Elle constate que la situation dans laquelle s'est trouvé le requérant est d'une particulière gravité. Il explique avoir vécu pendant des mois dans le dénuement le plus total et n'avoir pu faire face à aucun de ses besoins les plus élémentaires : se nourrir, se laver et se loger. A cela s'ajoutait, l'angoisse permanente d'être attaqué et volé ainsi que l'absence totale de perspective de voir sa situation s'améliorer. C'est

pour en finir avec cette situation de précarité et de dénuement matériel et psychologique qu'il a tenté à plusieurs reprises de quitter la Grèce ».

De toestand van verzoeker in Bulgarije zou zeer vergelijkbaar zijn.

De verplichtingen die voortvloeien uit de richtlijn 2013/33/EU zijn op zich niet meer van toepassing op vreemdelingen die als vluchteling erkend werden of die de subsidiaire bescherming kregen. De ratio legis van de richtlijn is echter de kandidaat-vluchtelingen op te vangen omdat ze beweren vluchteling te zijn of de subsidiaire bescherming nodig te hebben. De ratio legis van de richtlijn, evenals artikel 3 EVRM, zouden geschonden worden indien hun rechten ophielden te bestaan precies op het moment dat de Staat van opvang zou erkennen dat hun aanvraag tot internationale bescherming gegrond was.”

2.2. De Raad wijst erop dat verweerder in de bestreden weigeringsbeslissing terecht aangeeft dat het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft geoordeeld dat het gemeenschappelijk Europees asielstelsel is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten die aan dit stelsel deelnemen de grondrechten eerbiedigen daaronder begrepen de rechten die zijn opgenomen in het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (hierna: de Vluchtelingenconventie) en de rechten die worden opgesomd in het EVRM en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Verweerder vermag dus in beginsel aan te nemen dat een andere lidstaat van de Europese Unie zijn verdragsverplichtingen zal nakomen indien hij een kandidaat-vluchteling, met de toepassing van de bepalingen van de verordening 604/2013, overdraagt aan deze lidstaat. Deze premisse geldt evenwel niet indien verweerder niet onkundig kan zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en onthaal- en opvangvoorzieningen voor kandidaat-vluchtelingen in een bepaalde lidstaat toelaten te concluderen dat indien hij een kandidaat-vluchteling aan deze lidstaat overdraagt er een reëel risico bestaat dat de betrokken kandidaat-vluchteling in deze lidstaat zelf zal worden onderworpen aan een behandeling die als onmenselijk of vernederend kan worden beschouwd of dat hij door deze lidstaat, zonder dat zijn asielaanvraag op een deugdelijke wijze werd onderzocht, zal worden teruggestuurd naar het land dat hij is ontvlucht uit vrees voor vervolging of omdat er een reëel risico bestaat dat hij in dat land zal worden gefolterd of onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen. Verweerder stelt dan ook op correcte gronden dat, in het geval er aanwijzingen zijn dat een lidstaat van de Europese Unie bepaalde grondrechten, zoals onder meer vervat in artikel 3 van het EVRM, niet steeds respecteert, een doorgedreven onderzoek is vereist om na te gaan of in een individueel geval het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan spelen en er afdoende garanties zijn dat een kandidaat-vluchteling zijn grondrechten gerespecteerd zal zien in de betrokken lidstaat.

In casu is het niet betwist dat de Europese lidstaat waarnaar verzoeker zich dient te begeven – Bulgarije – in het verleden niet steeds in staat was om de grondrechten van kandidaat-vluchtelingen te garanderen. Het UNHCR adviseerde, om deze reden, in het verleden zelfs om de overdrachten in het raam van de verordening 604/2013 tijdelijk op te schorten. Verweerder was zich hiervan bewust en heeft daarom een nader onderzoek gedaan inzake de situatie van kandidaat-vluchtelingen in Bulgarije.

Verweerder heeft uiteengezet dat verzoeker de mogelijkheid kreeg om zijn concrete ervaringen mee te delen omtrent de problemen die hij zou hebben ondervonden in Bulgarije en dat verzoeker geen gewag maakte van persoonlijke negatieve ervaringen tijdens zijn kort verblijf in dat land. Er dient evenwel te worden benadrukt dat uit het gegeven dat een kandidaat-vluchteling in het verleden niet zou zijn onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in een Europese lidstaat, niet automatisch kan worden afgeleid dat er geen reëel risico bestaat dat dit na een overdracht van deze kandidaat-vluchteling niet alsnog het geval zal zijn. Er dient immers in aanmerking te worden genomen dat na de overdracht deze kandidaat-vluchteling langdurig zal dienen te worden opgevangen en dat de opvangcondities derhalve van een bepaald minimumniveau dienen te zijn. Tevens moet rekening worden gehouden met het feit dat indien de behandeling van een asielaanvraag in een Europese lidstaat niet correct verloopt, omwille van structurele problemen, de asielinstanties in deze lidstaat verkeerdelijk kunnen besluiten dat er geen nood is aan een beschermingsstatus en de betrokken vreemdeling zal worden teruggestuurd naar zijn land van herkomst alwaar hij wordt vervolgd of onmenselijk of vernederend wordt behandeld.

Verweerder heeft zijn standpunt dat de situatie in Bulgarije niet van dien aard is dat een kandidaat-vluchteling niet naar dat land zou kunnen worden overgebracht voornamelijk gebaseerd op een verslag van het UNHCR van april 2014. Uit dit verslag blijkt, zoals reeds gesteld, dat het UNHCR in het verleden de lidstaten van de Europese Unie reeds opriep om, gelet op de systematische tekortkomingen die gedurende een aantal maanden werden vastgesteld inzake de behandeling van asielaanvragen en wat

betreft de opvang van kandidaat-vluchtelingen in Bulgarije, tijdelijk geen kandidaat-vluchtelingen meer over te brengen naar dat land. In dit verslag wordt voorts geduid dat, aangezien er in de periode tussen 1 januari en 31 maart 2014 opmerkelijke verbeteringen werden vastgesteld inzake de registratie en de behandeling van asielaanvragen en de opvangcondities in de verschillende onthaalcentra voor kandidaat-vluchtelingen, er geen reden meer was om te concluderen dat een algemene opschorting van overdrachten van kandidaat-vluchtelingen nog te verantwoorden viel. Het UNHCR heeft hierbij echter een aantal belangrijke kanttekeningen gemaakt. Zo is erop gewezen dat het nog steeds is aangewezen om een individueel onderzoek te doen om na te gaan of een overdracht van een kandidaat-vluchteling naar Bulgarije verenigbaar is met de op elke lidstaat rustende verplichting om de grondrechten die zijn opgenomen in internationale verdragen en het Unierecht te garanderen. Daarnaast wordt in het verslag van het UNHCR van april 2014 ook gesteld dat het essentieel is dat de verbeteringen die reeds werden vastgesteld en deze die op dat ogenblik waren gepland zouden worden geconsolideerd en een duurzaam karakter zouden krijgen. Het UNHCR-verslag is dus een momentopname en de inhoud van dit verslag laat toe te besluiten dat een nauwgezette opvolging van de situatie in Bulgarije vereist blijft.

In het meer recente AIDA-verslag van oktober 2015, waarnaar verweerder zelf verwijst en dat is opgenomen in het administratief dossier, wordt melding gemaakt van het feit dat, na de verbetering die er begin 2014 was, de situatie vanaf begin 2015 in Bulgarije geleidelijk aan weer verslechterde. Er werd vastgesteld dat er opnieuw onvoldoende financiële middelen zijn om tolken te betalen tijdens de behandeling van de asielprocedure en dat de beschikbaarheid en de kwaliteit van juridische bijstand aanleiding geeft tot grote bezorgdheid.

Verweerder weerlegt de vaststelling niet dat uit de stukken waarop hij zich baseerde blijkt dat de asielinstantie in Bulgarije vanaf 30 september 2015, ondanks de toegekende financiële hulp, niet in staat was om tolken te voorzien bij de behandeling van een asielaanvraag en dat de kwaliteit en beschikbaarheid van juridische bijstand gedurende de behandeling van een asielaanvraag zorgwekkend is. De Raad stelt vast dat in de bestreden beslissingen niet kan worden gelezen op welke gronden verweerder meent dat de behandeling van asielaanvragen in Bulgarije op een effectieve en kwalitatieve wijze kan verlopen indien er onvoldoende tolken zijn en er nagenoeg geen juridische bijstand beschikbaar is. Het is dan ook niet duidelijk op basis van welke argumentatie verweerder – die erkent dat er tekortkomingen zijn – meent te kunnen stellen dat niet kan worden geoordeeld dat *“de procedure voor het bekomen van internationale bescherming in zijn algemeenheid dusdanig ernstige problemen vertoont dat dient te worden besloten dat ten aanzien van Bulgarije niet langer kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel”*.

Verweerder ontkent ook niet dat uit het AIDA-rapport blijkt dat in de periode van januari tot september 2015 in Bulgarije aan minder dan 6 % van de asielzoekers uit Afghanistan een beschermingsstatus werd toegekend terwijl uit de Eurostat-gegevens blijkt dat in de Europese Unie in 2015 aan 67 % van de Afghaanse asielzoekers een dergelijke status wordt toegekend. Uiteraard dient met statistische gegevens steeds zeer voorzichtig te worden omgesprongen, doch een dergelijk significant verschil kan niet zonder meer buiten beschouwing worden gelaten en doet in tegenstelling tot wat verweerder stelt wel degelijk vragen rijzen omtrent de wijze waarop asielaanvragen van Afghaanse onderdanen in Bulgarije worden behandeld.

Het aan de Raad voorgelegde bronnenmateriaal laat niet toe zonder meer te besluiten dat de wijze waarop asielaanvragen in Bulgarije actueel worden behandeld conform de bepalingen van het Unierecht, het EVRM en de Vluchtelingenconventie is en dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel derhalve kan spelen.

Voorts moet worden geduid dat wat betreft de opvang van kandidaat-vluchtelingen in het UNHCR-verslag van april 2014 in eerste instantie wordt gewezen op een verbetering van de levenscondities in de opvangcentra. Er wordt in dit verslag evenwel ook nog melding gemaakt van bepaalde bezorgdheden omtrent de kwaliteit van de opvang in sommige van deze centra. Het UNHCR-verslag bevat derhalve nog kritische bemerkingen. In het AIDA-verslag van oktober 2015 wordt daarnaast uiteengezet dat, nadat een aantal verbeteringen werden doorgevoerd in 2014, de situatie weer is verslechterd en worden de opvangcondities in de centra in Bulgarije heden zonder meer onbevredigend genoemd. Er wordt uiteengezet dat de kwaliteit en de kwantiteit van de voeding die wordt verstrekt te wensen overlaat en dat het eten dat wordt verdeeld zelden de vereiste voedingswaarde heeft. Tevens wordt melding gemaakt van een periode tijdens dewelke geen voeding meer werd verstrekt zodat kandidaat-vluchtelingen volledig afhankelijk waren van liefdadigheid en giften. Dergelijke tekortkomingen kunnen niet in redelijkheid worden afgedaan als *“niet zwaarwichtig”*.

Gelet op het feit dat uit recent bronnenmateriaal onomstotelijk blijkt dat er de jongste maanden een achteruitgang is inzake de kwaliteit van de behandeling van de asielaanvragen en inzake de opvangcondities voor kandidaat-vluchtelingen in Bulgarije, kan verweerder niet meer dienstig verwijzen naar de situatie zoals omschreven in het verslag van het UNHCR van april 2014, dat de actuele situatie niet meer weergeeft. Gelet op de inhoud van een meer recent verslag is het ook kennelijk onredelijk om, zonder verder onderzoek, te oordelen dat er slechts sprake is van een paar “*kritische kanttekeningen*” en dat niet kan worden vastgesteld dat er “*ernstige gebreken*” zijn. Het feit dat het UNHCR verweerder niet adviseerde om de overdrachten naar Bulgarije opnieuw op te schorten, laat op zich ook niet toe te besluiten dat vaststaat dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel, ondanks de recente evoluties in Bulgarije zoals omschreven in het bronnenmateriaal waarnaar verzoeker verwijst, verder kan worden gehanteerd. Verweerder kan zijn eigen verantwoordelijkheid om zorgvuldig te onderzoeken of de grondrechten van een kandidaat-vluchteling al dan niet in het gedrang komen niet afschuiven op het UNHCR en het feit dat het UNHCR verweerder geen nieuw advies verstrekke omtrent overdrachten naar Bulgarije laat niet toe te besluiten dat verslagen omtrent een verslechterde toestand in Bulgarije mogen worden genegeerd. Het feit dat verzoeker geen specifiek “*kwetsbaar profiel*” heeft, is ook niet dienstig, daar het feit dat hij geen dergelijk profiel heeft geen reden vormt om hem bepaalde grondrechten te ontzeggen.

Het middel is, in de aangegeven mate, gegrond en leidt tot de nietigverklaring van de beide bestreden beslissingen. Het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten is volledig gesteund op de bestreden weigeringsbeslissing en de hierin gedane vaststelling dat Bulgarije verantwoordelijk is voor de behandeling van verzoekers asielaanvraag. Een onderzoek van de overige onderdelen van het tweede middel of van het eerste middel dringt zich niet langer op.

3. Kosten

Verzoeker werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegekend, zodat geen standpunt dient te worden ingenomen inzake de kosten van het geding.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De beslissingen van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 27 april 2016 tot weigering van verblijf en tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten, worden vernietigd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zesentwintig september tweeduizend zestien door:

mevr. I. CORNELIS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

dhr. T. LEYSEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

I. CORNELIS